

Mia Laiho kok

Toimenpidealoite sähköpotkulautojen liikenneturvallisuuden parantamisesta

Eduskunnalle

Sähköpotkulaudat ovat yhä enemmän käytetty liikkumismuoto niin nuorten kuin aikuistenkin keskuudessa. Oikein käytettyinä ne nopeuttavat ja helpottavat liikkumista kaupungeissa, mutta sähköpotkulaudoilla liikkuminen on lisännyt merkittävästi liikennehäiriöitä, liikenneonnettomuuksia ja sairaalahoitoon johtaneita onnettomuuksia.

On hyvä asia, että viime vuonna kaupungeissa on lisätty sähköpotkulautojen pysäköintipaikkoja sekä tehtiin tarkentavia käyttörajoituksia ajoaikoihin. Tämä tarkoittaa, että laudat ovat pois käytöstä viikonloppuöisin puolenyön ja aamuviiden välillä. Myös sähköpotkulautojen nopeusrajoitusta kiristettiin niin, että se on päivisin 20 kilometriä tunnissa ja arkisin kello 00—05 välillä 15 kilometriä tunnissa.

Sähköpotkulauta on kevyt sähköajoneuvo, jonka kuljettajaan sovelletaan polkupyöräilyä koskevia liikennesääntöjä. Tein kesällä 2021 lakialoitteen rikoslain 23 luvun 9 §:n muuttamisesta sekä pakkokeinolain 9 luvun 2 §:n muuttamisesta. Lakialoitteilla vaadin lakimuutosta, joka toisi promillerajan moottoroimattomien ajoneuvojen kuljettamiseen, kuten sähköpotkulautailuun tai sähköpyöräilyyn, sekä poliiseille oikeuden tehdä koe alkoholin tai muun huumausaineen toteamiseksi.

HUS:n tekemän tutkimuksen mukaan sähköpotkulautaonnettomuudet painottuvat kesäviikonloppuihin ja iltai- tai yöaikaan. Potilaista lähes puolet oli ajanut potkulautaa päihtyneenä, keskimäärin 1,6 promillen humalassa, ja vain murto-osa oli käyttänyt ajaessaan kypärää. Onnettomuuksista koitui vuonna 2021 yhteiskunnalle iso lasku. Sairaalakulujen, kuten leikkausten, osastopäivien ja päivystyskäyntien sekä työpoissaolojen kustannusten, on arvioitu olevan reilut 1 700 000 euroa. Tämän lisäksi onnettomuudesta aiheutuu inhimillisiä kustannuksia kaikille onnettomuuden uhreille. Nykyisessä terveydenhuollon henkilöstön vaikeassa saatavuustilanteessa on kyseenalaista lisätä terveydenhuollon työkuormaa lisäonnettomuuksin.

Onnettomuuksien ehkäisyyn ja liikenneturvallisuuden parantamiseen on puututtava lainsäädännöllisin keinoin. Kaupunkien mahdollisuudet säädellä sähköpotkulautojen toimintaa ovat hyvin rajalliset, käytännössä olemattomat. Nykyisin sääntely perustuu yhtiöiden ja kaupunkien välisiin sopimuksiin. Kuitenkaan lautojen paikkoja, enimmäismäärää tai vastuuttomuussanktioita ei voida asettaa.

Toimenpidealoite TPA 83/2022 vp

Julkisten tietojen mukaan viime kesänä pelkästään Helsingissä oli käytössä noin 8 000 sähköpotkulaataa. Tänä vuonna määrä kasvaa Helsingin kaupungin mukaan ainakin 15 000:een. Voi Technology Ab:n kyselyn mukaan suomalaisista 74 prosenttia kannattaa täysin tai osittain sähköpotkulautoimijoiden määrän rajaamista kaupungeissa kilpailutuksen kautta.

Sähköpotkulautilu on ottanut oman paikkansa liikkumisvälineenä, mutta kaikkien liikenneturvallisuuden takia on välttämätöntä, että niiden toimintaa säädelään asianmukaisesti lainsäädännöllä. Kaikkien teillä liikkuvien turvallisuuden parantamiseksi liikenneturvallisuutta on parannettava niin, että vammoja aiheuttavat sähköpotkulaudoista johtuvat onnettomuudet saadaan kuriin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin tarvittavin lakimuutoksin sähköpotkulautojen liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Helsingissä 6.7.2022

Mia Laiho kok